

Geleceğin en gözde 20 mesleği

'Uzay hukuku danışmanı', 'karbon vergisi memuru' ya da 'yapay zeka pazarlamacısı'... Şu anda bu terimlerin neyi ihtiva ettiğine dönük anlamlı tanımlamalar tam yapılamasa da fütüristlere göre geleceğin meslekleri bunlar olacak. Ekonomist, önümüzdeki 20 yıl içinde öne çıkacak 20 meslek dalına ilişkin geniş bir araştırma yaptı.

Gözde Yeniöva
gyeniova@ekonomist.com.tr

Su anda sadece filmlerde görebildiğimiz ama hayalini dahi kuramadığımız bazı işler gelecek 20 yılda hayatımızın ayrılmaz bir parçası ve gençlerin en gözde meslek seçimlerindeki yerini alabilir mi? Örneğin, 'uzay hukuku danışmanlığı', 'karbon vergisi memuru' gibi... Geleceğin trendlerini belirleyen fütüristlere göre bu sorunun yanıtı tabii ki evet.

Gelecekte fütüristlere göre yaratıcı, yeni fikirlere sahip ve özel tasarımlar yapabilen kişi profili iş hayatında öne çıkacak. Bir de internetin hayatımızın artık her alanını kaplamasıyla sanal ortamda yapılan işler çoğalacak ve burada yapılan yaratıcı iş fikirleri en kabul gören özellik olacak. Her alan ve sektör için; üst seviyede teknoloji, mobilite kullanma bilgi ve yetkinliği, kendini, umutlarını, kaynaklarını yönetme bece-

risi öne çıkacak.

İşte şu anda belki adını bile duymadığınız ama önümüzdeki 20 yıl içinde geleceğin gözde olacak meslekleri şu başlıklar altında toplandı:

UZAY HUKUKU DANIŞMANLIĞI

Astronotlardan sonra yakın zamanda artık sivil insanlar da uzay yolculuuna çıkabilecek. Eskiden, ABD, Rusya ekleninde gerçekleşen uzay biliminde dönük çalışmalar şu dönemde onlarca ülkeyi kapsar hale geldi. Tüm bunlar uzaya dönük sosyal bilimlerin de daha çok öne çıkmasını sağlayacak. Nasıl ki denizcilik hukuku denizcilik konusunda pek çok uluslararası anlaşmazlıkların çözümünü sağlıyorsa, aynı şekilde uzay hukuku da tüm ülkelerin uzay faaliyetlerine düzen getiren, anlaşmazlıklarda çözüm olan bir hukuk dalı. Bu alanda uzmanlaşan danışmanlar meslek olarak önem kazanacak.

ELEKTRONİK VE HABERLEŞME MÜHENDİSLİĞİ

Gelecekte elektronik ve

medyanın, evlere yönelik bilgiye erişme ile bilgiyi kullanma ürünlerinin yükselen ürünler olması bekleniyor. Bu nedenle de üniversitelerin ilgili bölüm mezunlarının ulusal ve uluslararası boyutta birçok iş olanağı bulabileceği söyleniyor.

VERİ MADENCİLİĞİ VE ANALİSTLİĞİ

Bankalar, telekom operatörleri, perakendeciler ve ISP'ler gibi yoğun olarak verilerle çalışan şirketler, bu verilerini çıkarıp analiz eden veri madencilerine ve analistlerine ihtiyaç duyuyor ve duymaya da devam edecek.

KOD KIRICILAR

Bugün birçok şirket bünyesinde çalıştırılan kod kırıcılar, bilgisayarların iş ve özel hayatımıza daha çok girmesiyle beraber önemlerini artıracaklar.

TAŞERON-FASON YÖNETİCİLİĞİ

Kurumlar sabit, ücretli çalışanlar kadar, hatta daha fazla, kendi uzmanlık alanlarında bağımsız hizmet sağlayıcı kişi ve küçük-butik kurumlarla

çalışacaklar. Taşeron - Fason yöneticiliği değişik yapılardaki çok sayıda taşeron-fasoncu arasındaki rekabeti yönetmek ve uyumu sağlamaktan sorumlu olacaklar.

DEĞİŞİM YÖNETİCİLİĞİ Güncel operasyon sürerken, kurumların gelecek hedeflerini oluşturmak ve bunlara ulaşmak için değiştirilmesi gereken alanları uzaktan görüp, planlamak, iletişimini ve hazırlıklarını yapmak, teknolojik gereksinimlerini saptayıp, tedarik etmekle uğraşacaklar. Mevcut sistemin tûrbûlansa girmeden akarcasına sürekli değişim geçirmesine liderlik edecekler.

BIYOMİMİKRI UZMANLIĞI Doğadaki modelleri inceleyen, sonra da bu tasarımları taklit ederek veya bunlardan ilham alarak çözüm getirmeyi amaçlayan bu bilim dalı yeni bir meslek oluşturacak. Mimari biyomimikrinin en başarılı örneği Zimbabwe'de 1996'da tamamlanan Eastgate binası. Binada, bir karınca

“Ekonomik çözümler parlayacak”

Ufuk Tarhan

Türkiye Fütüristler Derneği Başkanı

“İyi ve derinlemesine uzmanlıkla, akıllı ve iyi yapılan her şeyin iş haline dönüşebileceği bir çağa giriyoruz. Yani bugün en saçma görünen şey bile akıllıca, iyi, yararlı çözümler üretmek yapılırsa iş olabilecek ve para kazandırabilecek. Sektörler değil, o sektörlerde değişik, yararlı, akıllı kaynak kullanarak, ekonomik çözümler üreten her şey parlayacak. Tam bir buluş ve pek çok ufak, yenilik patlaması yaşanacak. Eskisi gibi 'göz alıcı büyük güneşler' değil, bir sürü pırl pırl parlayan 'yıldızcıklar, yıldız yağmurları' göreceğiz. Şu andaki sektörler devam edecek, ancak söylediğim trendlere göre baştan aşağı dönüşecek, evrim geçirecek. Bu dönüşümlerin hepsinin tetikleyicisi ve dönüştürücüsü; nano ve genetik olacak. Gelecek on yılda en çok ve hızlı dönüşecek, öncü sektörleri ille de belirtmek gerekirse; sağlık, enerji, eğitim diyebiliriz.”

yuvasından esinlenerek yapılan doğal havalandırma sistemi kullanılıyor.

KARBON VERGİSİ MEMURLARI: Bireyin dünyaya bıraktığı 'karbon ayak izi' hesaplanacak ve vergilendirilecek. Devlet bürokrasisi 'karbon vergisi memurlarını' kadroya katmak için harekete geçecek. Vergi yükü altında ezilen vatandaş işe 'karbon vergisi danışmanlarından' destek alacak. Limiti aşan salınım için ceza ödenecek veya limitin altında kalan birinin

salınım hakkı satın alınacak. Fazla karbon salınımının satıldığı ekonomide, karbon ayak izi ticareti ve karbon ayak izi satıcıları oluşarak yeni bir ticaret türü ortaya çıkacak.

YÖNETİCİ MENAJERLİĞİ: Her türlü kurum için en önemli sermaye; bugünkülerden daha da üstün özelliklere sahip, yaratıcı insanlar olacak. Bu kişilerin en doğru işlerde olmalarını sağlayan, onları portföylerinde bulduran menajerleri olacak.

HOT-LİNE İŞLETMECİLİĞİ Teknik

sorunları yerinde saptayıp, onaran tamircilerin yerini, uzaktan onarım yapan akıllı yazılımlar ve üç boyutlu hologramlar alacak. Bugünün teknik servisleri bu şekle dönüşecek. Mekanik arızalar tamir edilmeyecek. Gerekli durumlarda fiziksel tamir olmayacak, tüm parçalar değişebilecek.

AKILLI TEDARİK YÖNETİCİLİĞİ

Tedarik zinciri yöneticiliği, inovasyondan, üretime, ambalajlamadan, stoklamaya, taşımaya, faturalamaya, pazarlamadan satışa kadar tüm süreçlerde etkin ve sorumlu olacak. Tedarik zinciri yöneticiliği, akıllı tedarik yöneticiliğine dönüşecek. Tüm süreçlerde etkin olacak, maksimum düzeyde yazılım, uzaktan tanıma sistemleri ve robotik cihazlar kullanılacak.

SANAL MARKET İŞLETMECİLİĞİ

Bugünün perakende sektörü yöneticilikleri büyük ölçüde sanal market işletmeciliği ve yöneticiliği ile yer değiştirecek. Her türlü alışverişin çoğu internet üzerinden yapılacağından perakende satış noktalarının ve bu tür mekânların ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurgulanmış tüm diğer servis sağlayıcı kişi ve kurumlar robotik, sanal sistemlerle yer değiştirecek.

BLOGGER İnternet sayfasında her

konuya ilişkin görüşlerini günlük olarak yazan kişiler olan blogger'lar son zamanlarda şirketlerin bile hedefi haline geldi. Her türlü ürün ve markalarla ilgili görüşlerini internet sitelerinde yazan bu kişiler artık herhangi bir şey satın almak isteyen kişilere de danışman olma niteliğine kavuştu. Bundan sonra da daha profesyonelleşecek.

ROBOTİK SORUNLAR AVUKATLIĞI

Üretim ve hizmet alanlarında satın alınan robotların kullanımında karşılaşılan sorunların çözümünde, robotları üreten, satan, kullanan kişi ya da kurumların hak ve sorumlulukları alanında çalışan sektörel uzman avukatlar olacak.

YAPAY ZEKA PAZARLAMACILIĞI

İnsan düşünce sisteminin elektronik cihazlara aktarılması sonucu ortaya çıkacak ürünlerin satıcıları. Örnek bir pazarlamacı sunumu "Bakın bu küçük aleti uyurken odanıza koyarsanız, siz uyanırken vücut ısınızın değişiminden, beyin dalgalarınızdan bunu anlayıp, ışıklarınızı açacak, sevdiğiniz müziği başlatacak, oda sıcaklığını sizin istediğiniz düzeye getirecek sistemleri çalıştıracak" şeklinde olacak.

SORU BANKASI TASARIMCILIĞI

İnsanların kapasiteleri giderek arta-

cağından, gelişim sağlayacak, yeni şeyler sorabilmek zorlaşacak.

Yenilikleri tetikleyecek soru sorabilmek ayrı bir uzmanlık alanına dönüşecek. Sektörel, tematik soru bankaları gelişecek. Bunların tasarımcıları en arananlardan olacak.

DUYGU TASARIMCILIĞI Genetik ve nano teknolojilerin gelişmesi ile yapılacak işe, yaşanılacak duruma uygun duyguların belirlenmesi ve

gerekli kimyasal drog reçetelerinin, yapay zeka, sanal ortam uygulamalarının kurgulanması mümkün olacak. Bunu ihtiyaca göre duygu tasarımcıları yapacak.

ALTERNATİF BESİN MÜHENDİSLİĞİ

Beslenme için gerekli maddelerin konsantre ve karma tabletlere, sıvılara dönüştürülmesiyle uğraşacaklar. Genetik ve nano teknolojiden yararlanarak insanların beslenme ihtiyacına yanıt verecek alternatifler üzerinde çalışacaklar. Geleneksel tarım, insanların yaşamsal ihtiyaçlarını karşılama ve yararlı olma noktasında yetersizleşiyor. Buna çareyi alternatif besin mühendisleri bulacak.

BİLGİ MÜHENDİSLİĞİ Bilgilerin sistemde bildirimlerinin interaktif şekilde kullanılmasını ve kodlama işlemlerini gerçekleştiren bu kişiler gelecekte de ön planda olacak.

BİYOTEKNOLOJİ UZMANLIĞI Gelecekte üçüncü nesil ürünlerin üretilmesi söz konusu olacak. İşte bu nokta biyoteknoloji uzmanlarına ihtiyacın artacak.

KORUYUCU HEKİMLİK Sağlık konusunda insanların bilinçlenmesiyle hastalıkların bulaşma yollarının engellenmesi, aşılama ve sağlık eğitimine olan ilgi arttı. Bunun sonucunda günümüzde olduğu gibi gelecekte de koruyucu hekimliğin öneminin artacak.

